

MUNKA- ÉS TŰZVÉDELMI OKTATÁSI SEGÉDLET

TISZTELT HALLGATÓK!

Az I. évfolyamos hallgatók kötelező munka- és tűzvédelmi oktatása távoktatás formájában történik.

Kérjük, hogy jelen oktatási segédletet valamint a https://szie.hu/sites/default/files/files/SZIE_SZMSZ_III_6_Hallgatoi_Baleset-megelozesi_Szabalyzat_2016_07_01.pdf linkről letölthető Hallgatói Baleset - megelőzési Szabályzatban foglaltakat figyelmesen olvassák el és az abban foglaltakat tartsák be.

I. MUNKAVÉDELEM

A munkavédelem alapvető feladata a munkahelyi (hallgatói) sérülések, balesetek megelőzése. A munkavédelmi szabályok, betartása hozzájárul a Kar biztonságos, hatékony és gazdaságos működéséhez ezért mindannyiunk közös érdeke.

A munkavédelmi szabályozási rendszer többszintű a jogszabályok mellett az egyetemi belső szabályozók határozzák meg a biztonságos munkavégzés feltételrendszerét. A legfontosabb jogszabályok az alábbiak:

- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről a végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelettel egységes szerkezetben
- 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
- 3/2002.(II.8.) SzCsM-EüM rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
- 2/2002.(II.7.) SzCsM rendelet az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

A Hallgató köteles:

- a) biztonságos munkavégzésre alkalmas, alkoholtól, gyógyszertől, narkotikumtól nem befolyásoltan, kipihent, egészséges állapotban a foglalkozásokon megjelenni, az egészséget, testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni,

- b) a munkavégzéshez biztosított munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően, a foglalkozásvezető utasítása szerint használni,
- c) munkaterületén a fegyelmet, rendet, tisztaságot, a dohányzás és alkoholfogyasztás tilalmát megtartani,
- d) munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni,
- e) a rendelkezésére bocsátott egyéni védőfelszerelést (védőeszköz, védőruha) rendeltetésének megfelelően használni, tisztításáról a tőle elvárható módon gondoskodni,
- f) a munkavégzése közben észlelt veszélyt, üzemzavart, rendellenességet tőle elvárhatóan megszüntetni, valamint a foglalkozásvezetőt azonnal tájékoztatni,
- g) minden balesetet, a legkisebb sérülést, rosszulletet a foglalkozásvezetőnek azonnal jelenteni.

A Hallgató jogosult :

- a) a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeire,
- b) a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekre,
- c) megtagadni a munkavégzést ha azzal saját vagy mások életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztetné.

Általános előírások

- a) A biztonságos gyalogos közlekedés érdekében az elesés, elcsúszás, botlás veszélyeit szem előtt kell tartani. A közlekedési utakat még átmenetileg is tilos eltorlaszolni.
- b) Tilos dohányozni, a létesítmények bejáratainál az erre figyelmeztető feliratok és piktogramok ki vannak helyezve.
- c) Testnevelési órákon, sport és egyéb foglalkozásokon gyűrűt, órát, karkötőt, nyakláncot viselni balesetveszélyes és tilos!
- d) A hallgató a foglalkozásokon csak a foglalkozásvezető által engedélyezett olyan tevékenységet végezhet, amelyhez megfelelő munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik. Tilos minden olyan tevékenység, magatartás, amely a munkavégzést megzavarhatja.
- e) A munkavégzés megkezdése előtt a gépek, berendezések, szerszámok (együtt: eszközök) állapotát ellenőrizni szükséges. A munkavégzés csak kifogástalan állapotú eszközökkel

folytatható, nem-megfelelőséget, hibát azonnal a foglalkozásvezetőnek kell jelenteni. Az eszközök használata közben a védőfunkciókat kikapcsolni tilos.

- f) Laborokban veszélyes anyagot használni az előírásoknak megfelelően, kijelölt helyen, csak egyéni védőeszközben szabad.
- g) Tilos sérült elektromos készülék használata. Az elektromos készüléket füstölés, sérülés esetén a hálózatról le kell választani. Elektromos kapcsoló, csatlakozó meghibásodást a foglalkozásvezetőnek jelenteni kell, javítást kizárólag villamos szakember végezheti.
- h) A munka befejezése után az elektromos készülékeket áramtalanítani kell, a munkaterületet át kell vizsgálni, nem maradt-e hátra olyan körülmény, mely a távozás után veszélyhelyzetet idézhet elő.
- i) Nyári gyakorlatokon az egyéni védőeszközökre, munkavégzésre vonatkozó szabályok szigorúan betartandók. A helyi adottságoknak megfelelő munkavédelmi szabályokat a nyári gyakorlat megkezdése előtt a hallgatók számára biztosításra kerül.
- j) A hallgató minden balesetet, a legkisebb sérülést, rosszulletet a foglalkozásvezetőnek köteles jelenteni.
- k) Elsősegélynyújtás általános szabályai:
 - Elsődleges fontosságú a sérülést okozó veszélyforrás megszüntetése a saját testi épség veszélyeztetése nélkül.
 - Sérült, beteg ember lefektetése, leültetése.
 - Az elsősegélynyújtó csak olyan feladat végzésére vállalkozzék, melyet biztosan meg tud oldani.
 - A további segítségről való gondoskodás: a mentők telefonszáma: 104, 112, szükséges információ:
 - A helyszín pontos adatai, címe
 - Mi történt, baleset körülményei, súlyosság
 - Hány sérült van
 - Saját név, telefonszám

II. TŰZVÉDELEM

A tűz elleni védekezés (a tűzvédelem) alapvető feladata a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása a tűzvizsgálat valamint ezek feltételeinek biztosítása. A tűvédelmi szabályozási rendszer többszintű a jogszabályok mellett az egyetemi belső szabályozók határozzák meg a tűzvédelem feltételrendszerét. A legfontosabb jogszabályok az alábbiak:

- A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény;
- A tűzvédelmi szabályzat készítéséről szóló 30/1996. (XII.6.) BM rendelet;
- Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet;

Legfontosabb tűzvédelmi előírások

- a) A különböző helyiségeket, tereket csak az eredeti rendeltetésüknek megfelelően szabad használni.
- b) A menekülési útvonalakat eltorlaszolni tilos.
- c) Minden munkaterületen a tevékenység közben és annak befejezése után ellenőrizni kell a tűzvédelmi használati szabályok megtartását és a szabálytalanságokat meg kell szüntetni.
- d) Tűzveszélyes tevékenység csak a foglalkozásvezető jelenlétben az általa meghatározott feltételek mellett végezhető. A Kar területén nyílt lángot használni tilos, kizárólag a foglalkozásvezető engedélyével, jelenlétében lehetséges.
- e) Villamos berendezést, gépeket, készüléket a tevékenység befejezése után ki kell kapcsolni, mindig tisztán kell tartani, különösen óvni kell a gyúlékony szennyeződésektől. A villamos berendezéseket, készülékeket csak az azzal megbízott és szakképesítéssel rendelkező szakember javíthat. Villamos berendezésektől használat közben az éghető anyagokat olyan távolságra kell elhelyezni, hogy a berendezések üzemszerű, vagy meghibásodás folytán bekövetkező túlmelegedése – esetleges ívhúzása – tüzet ne okozzon.
- f) Munkavégzés befejezését követően a munkaterületet tűzvédelmi szempontból átvizsgálni szükséges.
- g) Nyári gyakorlatokon a munkavégzésre vonatkozó tűzvédelmi szabályok szigorúan betartandók. A helyi adottságoknak megfelelő tűzvédelmi szabályokat a nyári gyakorlat megkezdése előtt a hallgatók számára biztosításra kerül.

Tűz esetén teendő intézkedések

- a) Tűzjelzés:

A tüzet észlelő személynek azonnal riasztania kell a környezetében található személyeket, a foglalkozásvezetőt, a portaszolgálatot, valamint a tűzoltóságot a 105, 112 telefonszámon. Tűzjelzésnek tartalmaznia kell:

- A tüzeset pontos helyét (utca, jellegzetes tájékozódási pont megadása szükséges);
- Mi ég, milyen terjedelemben, a tűz mit veszélyeztet;
- Emberélet van-e veszélyben;

- A bejelentő személy nevét és a jelzésre használt készülék telefonszámát;
- b) A kiürítés végrehajtásának szempontjai:
- Tűzesetnél tárgyak mentésével foglalkozni, a menekülésben késlekedni tilos.
 - Minden esetben a kijelölt menekülési útvonalon kell az épületet elhagyni. A lift igénybevétele tilos és életveszélyes!
 - Füsttel telített részeken a szánk elé vizes zsebkendőt tartva, vagy minél kevesebbet lélegezve jussunk át.
 - Ha a Hallgató a tanteremben reked, akkor közte és a tűz között be kell csuknia minden lehetséges nyílászárót, ezzel lassítva az égés terjedését. Fel kell mérnie a lehetséges más menekülési utat, a tűzoltóság, kinn tartózkodó személyek számára jelezni kell tartózkodási helyét. A helyiségben lévő tűzoltó készülékekkel fel kell készülnie a tűz oltásra.
- c) A tűzoltás végrehajtása:
- A tűz oltását csak a saját testi épség veszélyeztetése nélkül hajtsuk végre.
 - Az oltását csak elegendő tűzoltó készülék rendelkezésre állásakor szabad megkezdeni az alábbiak szerint:
 1. a készülék üzemképességéről meg kell győződni,
 2. a porral oltó készüléket fel kell rázni,
 3. a biztosítószegyet ki kell húzni,
 4. a szórócsövet a tűzre (a tűz felé) kell irányítani,
 5. a marokszelepet össze kell nyomni.
 6. a tüzet szélirányból kell oltani, fentről lefelé,
 7. az eloltott tüzet ne hagyjuk magára, a visszagyulladás ellenőrizni kell,
 8. a használati tűzoltó készüléket visszahelyezni tilos.